

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานหญิงในสถานบันเทียงานพัฒนพงค์ ผู้วิจัยทำการคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยพิจารณาจากพนักงานหญิงในตำแหน่งที่มีความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานใกล้เคียงกัน ได้แก่ พนักงานต้อนรับ และพนักงานเดินในสถานบันเทียงานพัฒนพงค์จำนวนทั้งหมด 30 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ได้แก่

3.1.1 กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษมาก ได้แก่ พนักงานที่ทำงานในสถานบันเทียมาแล้วเป็นเวลาตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป

3.1.2 กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษปานกลาง ได้แก่ พนักงานที่ทำงานในสถานบันเทียมาแล้วเป็นเวลามากกว่า 2 ปีแต่ไม่ถึง 4 ปี

3.1.3 กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษน้อย ได้แก่ พนักงานที่ทำงานในสถานบันเทียมาแล้วเป็นเวลามากกว่า 6 เดือน แต่ไม่ถึง 2 ปี

กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้ง 30 คน มีอายุระหว่าง 20-35 ปี และมีระดับการศึกษาระหว่างประถมศึกษาปีที่ 4 จนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลได้แก่ เครื่องบันทึกเสียงยี่ห้อ Aiwa รุ่น JS189 ชนิดมีไมโครโฟนในตัว และเครื่องบันทึกเสียงยี่ห้อ Panasonic รุ่น RQ-L11 ชนิดมีไมโครโฟนในตัว และใช้เทปบันทึกเสียงยี่ห้อ Maxell ความยาว 90 นาทีในการบันทึกการสัมภาษณ์ โดยทำการสัมภาษณ์พนักงานในสถานบันเทียจำนวน 2 คน ต่อเทปบันทึกเสียง 1 ม้วน

3.3 วิธีการเก็บข้อมูล

3.3.1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

หลังจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ความแตกต่างไปจากภาษาอังกฤษมาตรฐานของลักษณะภาษาอังกฤษของพนักงานหญิงในสถานบันเทิงแล้ว (ภัทรพร หิรัญภัทร์, 2546) ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวยามกลางคืนที่เป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเพื่อหาสถานที่เก็บข้อมูลที่มีความเหมาะสมมากที่สุด จากการศึกษาจากคู่มือท่องเที่ยวประเทศไทยสำหรับชาวต่างประเทศ (Bamber, 2003, and Reynolds, 2003) พบว่า สถานบันเทิงที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไปใช้บริการเป็นจำนวนมากมี 4 แห่ง ได้แก่ สถานบันเทิงที่อยู่ในบริเวณชอยนานา ซอยควาบอย พัฒน์พงศ์ และเมืองพัทยา

สำหรับเมืองพัทยานั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแม้จะได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นอย่างมาก แต่ก็ไม่ได้ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร อีกทั้งยังไม่มีองค์กรรัฐบาลหรือเอกชนใดๆที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบบุคคลที่ทำงานในสถานที่ดังกล่าวอย่างเป็นทางการ จะมีก็แต่เพียงเทศบาลและเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเพียงแค่คอยดูแลป้องกันไม่ให้เกิดเหตุร้ายขึ้นเท่านั้น จึงน่าจะทำการเก็บข้อมูลเป็นไปด้วยความยากลำบาก

หลังจากพิจารณาว่าจะไม่ทำการเก็บข้อมูลที่พัทยา ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจสถานที่ที่คาดว่าจะใช้เก็บข้อมูลได้จำนวน 3 แห่ง คือ ซอยนานา ซอยควาบอย และพัฒน์พงศ์ พบว่าสถานที่ทั้ง 3 แห่งมีสถานบันเทิงที่เปิดให้บริการในลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติใกล้เคียงกันอีกด้วย อย่างไรก็ตาม สถานบันเทิงจะปิดให้บริการในเวลากลางวัน โดยมีเพียงเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและพนักงานทำความสะอาดจำนวนไม่มากนักอยู่ดูแลร้าน ส่วนพนักงานหญิงของสถานบันเทิงจะเดินทางมาถึงตั้งแต่เวลาประมาณ 17.00 น. นอกจากนี้ จากการสอบถามพนักงานหญิงจำนวนหนึ่ง ผู้วิจัยพบว่าพนักงานในสถานบันเทิงไม่ยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลอีกด้วย

จากนั้น ผู้วิจัยได้ติดต่อไปยังองค์กรเอกชนแห่งหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณพัฒน์พงศ์เพื่อขอความร่วมมือในการติดต่อประสานงานกับพนักงานสถานบันเทิง องค์กรเอกชนดังกล่าวปฏิบัติงานในลักษณะของการให้ความช่วยเหลือพนักงานในสถานบันเทิงทั้งในด้านการทำงานและยังสอนภาษาอังกฤษให้กับพนักงานในสถานบันเทิงโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม การติดต่อของผู้วิจัยถูกปฏิเสธเนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้แจ้งว่าองค์กรดังกล่าวไม่มีนโยบายให้ความช่วยเหลือกับงาน

วิจัยใดๆและผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในองค์กรจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ขององค์กรหรือพนักงานในสถานบันเชิงเท่านั้น

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยจึงได้ทำการติดต่อประสานงานไปยังกองควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรงพยาบาลบางรัก ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจและควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของพนักงานในสถานบันเชิงต่างๆ ในการติดต่อประสานงานครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม พื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลบางรักไม่ได้ครอบคลุมไปถึงบริเวณชอยนานา และชอยคาวบอย ดังนั้น สถานที่ที่ผู้วิจัยจะสามารถเข้าไปเก็บข้อมูลได้จึงมีเพียงแห่งเดียวคือย่านพัฒนาพงศ์เท่านั้น

3.3.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม

การเก็บข้อมูลเพื่อนำมาทำการวิเคราะห์มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.2.1 ติดต่อกองควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรงพยาบาลบางรัก เพื่อขอความอนุเคราะห์ส่งเจ้าหน้าที่มาเป็นผู้ประสานงานกับเจ้าของกิจการและพนักงานหญิงในการเก็บข้อมูล จากนั้นขออนุญาตเจ้าของกิจการสถานบันเชิงต่างๆในย่านพัฒนาพงศ์เพื่อสัมภาษณ์พนักงานและขอใช้สถานที่ โดยเจ้าหน้าที่จากกองควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นผู้นำผู้วิจัยไปยังสถานบันเชิงที่ต่างๆทุกครั้งที่ทำการเก็บข้อมูล

3.3.2.2 การเก็บข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลเบื้องต้นในวันที่ 15 ธันวาคม 2546 ตั้งแต่เวลา 18.00 – 19.30 น. ที่สถานบันเชิงแห่งหนึ่งบนถนนพัฒนาพงศ์ 2 โดยให้ผู้ช่วยวิจัยชาวอเมริกัน เพศชาย อายุ 25 ปี ทำการสัมภาษณ์พนักงานหญิงจำนวน 1 คน เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประสพการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตลอดจนปัญหาในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เพื่อสร้างและปรับปรุงชุดคำถามให้เหมาะสมสำหรับการเก็บข้อมูลจริง

3.3.2.3 การเก็บข้อมูลจริง ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นมาปรับปรุงชุดคำถาม แล้วทำการเก็บข้อมูลจริงตั้งแต่วันที่ 16 - 18 ธันวาคม 2546 และวันที่ 6 - 15 มกราคม 2547 โดยให้ผู้ช่วยวิจัยจำนวน 2 คน ซึ่งเป็นชาวอเมริกัน เพศชายและเพศหญิง อายุ 25 ปี สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นภาษาอังกฤษโดยมีผู้วิจัยทำหน้าที่สังเกตการณ์ โดยในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งจะมีผู้สัมภาษณ์ 1 คน ต่อกลุ่มตัวอย่าง 1 คน คำถามที่ใช้สัมภาษณ์มีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง เช่น การดำเนินชีวิตในอดีต ประสพการณ์ในการทำงาน และ

ทัศนคติที่มีต่อเรื่องต่างๆไป เช่น การเรียนภาษาอังกฤษ ความถี่ของการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงาน เป็นต้น โดยขอให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามเป็นภาษาอังกฤษ การสัมภาษณ์ใช้เวลาคนละประมาณ 15-20 นาที พร้อมกับบันทึกเสียงการสนทนาระหว่างกลุ่มตัวอย่างและผู้สัมภาษณ์ โดยแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบเพียงว่านักศึกษาชาวต่างชาติซึ่งก็คือผู้ช่วยวิจัยต้องการทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของพนักงานเท่านั้น แต่ไม่ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องการนำไปศึกษาคือลักษณะภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างพูดภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติที่สุด

สถานที่ที่ผู้วิจัยใช้ในการสัมภาษณ์คือภายในสถานบันเทิงที่พนักงานหญิงแต่ละคนทำงานอยู่ โดยจะทำการสัมภาษณ์ในช่วงก่อนเวลาทำงาน คือ ตั้งแต่เวลา 18.00 น. ถึง 20.00 น. สถานบันเทิงที่ใช้เก็บข้อมูลมีทั้งสิ้น 5 แห่ง

3.3.3 ปัญหาที่พบในการเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์พนักงานหญิงของสถานบันเทิงย่านพัฒนาพงศ์ จำนวนทั้งสิ้น 30 คน โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 9 วัน พบว่าปัญหาในการเก็บข้อมูลมีดังนี้

3.3.3.1 ปัญหาเกี่ยวกับพนักงานหญิงของสถานบันเทิง

ในการเก็บข้อมูลนั้น เจ้าหน้าที่จากกรมควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับเจ้าของกิจการสถานบันเทิงล่วงหน้าประมาณ 1-2 วัน เพื่อขอให้เจ้าของกิจการสถานบันเทิงแจ้งให้พนักงานทราบว่าผู้วิจัยจะไปทำการสัมภาษณ์ และขอให้พนักงานเดินทางมาถึงสถานบันเทิงตั้งแต่เวลาประมาณ 17.00 น. แต่เมื่อผู้วิจัยเดินทางไปถึงมักพบว่าพนักงานยังไม่มาทำงาน ทำให้คณะของผู้วิจัยต้องรอเป็นเวลานานทุกครั้ง นอกจากนี้ยังพบว่าพนักงานจำนวนหนึ่งไม่ต้องการให้สัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยก็ได้ขอให้เจ้าของกิจการเรียกพนักงานคนอื่นๆมาแทน

3.3.3.2 ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในขณะที่สัมภาษณ์

เนื่องจากผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์พนักงานภายในบริเวณสถานบันเทิงที่พนักงานคนนั้นๆทำงานอยู่ ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะไม่มีห้องแต่งตัวเป็นสัดส่วน และในช่วงเวลาที่ทำการสัมภาษณ์เป็นช่วงที่พนักงานทุกคนกำลังเตรียมตัวทำงาน ดังนั้น จึงมีเสียงพูดคุยและเสียงเพลงดังขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้พนักงานและผู้สัมภาษณ์ขาดสมาธิในบางครั้ง นอกจากนี้ เสียงที่ตั้งสอตรง

เข้ามาในการสัมภาษณ์ยังทำให้การถ่ายถอดเสียงเป็นตัวอักษรเพื่อนำไปวิเคราะห์เป็นไปด้วยความยากลำบากอีกด้วย

3.4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการถ่ายเสียงจากเทปบันทึกเสียงให้เป็นตัวอักษรภาษาอังกฤษโดยถือเอาการเว้นระยะในการพูดของกลุ่มตัวอย่างเป็นการจบประโยค และไม่นำประโยคภาษาไทยที่พนักงานบางคนพูดในระหว่างการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

3.4.1 การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพัฒนาการและวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างมานับความถี่และแสดงผลในรูปของตารางและการบรรยาย

3.4.2 ลักษณะการใช้ภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการถ่ายถอดเสียงมาวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษมาตรฐาน และนำไปให้เจ้าของภาษาชาวออสเตรเลีย อายุ 38 ปี ซึ่งเป็นอาจารย์คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นผู้พิจารณาโครงสร้างของคำพูดว่ามีลักษณะแตกต่างจากภาษาอังกฤษมาตรฐานหรือไม่ อย่างไร จากนั้น ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งที่เป็นคำพูดจริงของกลุ่มตัวอย่างและคำพูดที่ถูกตัดตามภาษาอังกฤษมาตรฐานมาเปรียบเทียบกันเพื่อหาข้อแตกต่างโดยรวมในแง่ต่างๆ

3.4.3 ลักษณะการใช้ภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน ผู้วิจัยนำข้อมูลลักษณะภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์น้อย ประสบการณ์ปานกลาง และประสบการณ์มากมาเปรียบเทียบกันเพื่อหาข้อแตกต่างของลักษณะภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยนำค่าเฉลี่ยร้อยละของการใช้ภาษาที่แตกต่างจากมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างมาหาค่า f-test และค่า t-test แล้วแสดงผลในรูปของตาราง

3.4.4 ลักษณะที่สอดคล้องกับภาษาพิดจิน ผู้วิจัยนำข้อมูลลักษณะภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างมาเปรียบเทียบกับลักษณะสากลของภาษาพิดจินตามแนวคิดของบิกเกอร์ตัน (Bickerton, 1981, pp.51-72), ทอดด์ (Todd, 1984, pp.5-11) และโรเมน (Romaine, 1994, pp.171-176)